
UIT DEN LANDE

Ons gezicht - Tussen afstand en betrokkenheid

Zorgcoördinatieteam Altrecht Stad Utrecht, januari 2003

Warm aanbevolen, dit boekje met de verhalen van medewerkers van het Zorgcoördinatieteam Stad Utrecht. Het team draagt zorg voor degenen die psychiatrische hulp hard nodig hebben, maar die niet zelfstandig of vrijwillig van beschikbare voorzieningen gebruik maken. Het boekje laat zowel de hulpverlener als de schoonmaakster en de secretaresse aan het woord. Op deze manier wordt het een levendig geheel waarbij ieder zijn persoonlijk verhaal doet over zijn motivatie en betrokkenheid bij de doelgroep. Vanuit de basisgedachte van gelijkwaardigheid worden kwaliteiten als vertrouwen, empathie, betrokkenheid, respect, verantwoordelijkheid en mededogen beschreven. Prachtige verhalen zonder pasklare antwoorden.

Hieronder volgt het verhaal van Dienie Kroon, verbonden als zorgcoördinator aan het team.

Vreemd, verward, verslaafd en dakloos

*Geef me het leven dat ik liefheb:
Een bed buiten met de sterren
erboven*

*(R.L. Stevenson Songs of travel,
The vagabond)*

Als klein kind op de lagere school was ik diep onder de indruk van een klein Afrikaans beeldje, een zwart negertje met van die dikke rode lippen en van die witte tanden. Opvallend was dat dit kleine kereltje zijn hand ophield voor wat geld. Dit beeldje stond er voorn ons om ons er aan te herinneren dat er arme kinderen zijn. Om wat met onze schuldgevoelens te doen moesten we zendingszegels sparen. Pas veel later kwam ik erachter dat dit geld naar mijn

eigen spaarpotje ging. Ik was erg boos en voelde me bedrogen. Mijn moeder vertelde me heel tactisch: "Dit jongetje uit Afrika leeft in armoede, heeft geen eten en geen dak boven zijn hoofd, maar hij heeft wél altijd een brede glimlach op zijn gezicht."

Dit Afrikaanse beeldje zou ik zo kunnen meenemen naar het Zorgcoördinatieteam. Het symboliseert voor een groot deel onze doelgroep zorgwekkende zorgmijders. Het ontwikkelingswerk ligt bij ons om de hoek, op de straat en rondom Hoog Catharijne.

Een Utrechts jochie wordt door een medewerker van het Inloopcentrum aangemeld. Deze jongen behoort niet tot het verslaafdencircuit. Hij maakt een vertwijfelde en angstige indruk. Het lukt contact te leggen als hij vertelt dat hij zijn woning is kwijtgeraakt. Ik denk aan de tactische boodschap van mijn moeder dat ik deze man niet zelig moet vinden, ondanks het feit dat hij alles verloren heeft. Ik probeer hem bewust te maken welke kracht hij bezit en ik ga met hem aan de slag op zoek naar een ander woning. Er groeit vertrouwen en ik merk dat deze man ondanks zijn beroerde situatie zelf het besluit heeft genomen om af te kicken. De nieuwe woning is inmiddels gerealiseerd en deze man is in staat om zijn eigen leven weer op te pakken. Als hulpverlener zeg ik: YES, daar doen we het toch voor..." Het geeft me een rijk gevoel wanneer ik deze man weer blij en gelukkig door de binnenstad zie fietsen.

Al in mijn vroege jeugd werd ik geconfronteerd met ontspoorde

jongeren. Onze boerderij was een vrijplaats en opvangtehuis voor dak- en thuislozen. Daardoor kwam ik al vroeg in aanraking met mensen die er een andere levensstijl op nahielden en anders waren in hun gedrag dan de meeste Nederlanders. Van meervoudige problemen had ik toen nog nooit gehoord. Ik moest mijn ogen, oren en hart openstellen voor vreemden, malle pietjes en randcriminelen. Nu ik op die tijd terugkijk ben ik trots op mijn vader, die als een goede coach veel jongens met een moeilijke jeugd begeleidde naar een eigen plek.

Natuurlijk zat er ook een keerzijde aan mijn vaders levenswerk. Je moest je alsmaar dienstbaar opstellen naar de ander en er hard voor werken. In de zomervakantie kregen we meestal

jongens uit een kindertehuis uit de buurt van Rotterdam. We offerden onze eigen vakanties op en we kregen er veel voor terug. Er waren jongens die nog nooit in een echt huis hadden gewoond.

Het werk bij het Zorgcoördinatieteam fascineert me dagelijks. Ik ben veel onderweg, de straat op. Dat geeft veel buitenlucht en een frisse kijk op actuele zaken. Het ene moment sta ik dicht bij de mensen en het andere ogenblik sta ik er ver vanaf. Ik balanceer tussen vrijheid en dwang. Een zekere cultuurbalans heb ik ook in mijn persoonlijke leven aangebracht: ik woon in Apeldoorn en ik werk in Utrecht. Ik blijf op zoek gaan naar de grenzen van de hulpverlening.

De Afrikaanse sterren zijn heel mooi.